

kulturalnymi centrami. Przemysł, handel i rolnictwo w pełnym rozkwicie. Kolonizacja szeroko krzewiona przez rząd, któremu bardzo zależy na popieraniu europejczyków przez gminy i przemysłowców, dostarczających na najdogodniejszych warunkach, o szerokim kredycie narzędzi i przystosowań rolniczych.

Nie więc dziwnego, iż rząd polski, zwabiłszy tak doskonałymi warunkami, zwrócił swe oczy w stronę Algierji, upatrując w niej nadzwyczaj pomyślny teren kolonizacyjny. Naturalnem też było upatrywać Algier i dawanie mu pierwszeństwa przed krajami zaoceanicznymi wobec słabszej odległości, która go dzieli od Europy, a więc i od Polski.

Ale i tu dobre zamiary spełzły na niczem. A dlaczego? Bo nie było staranności, gruntownego przemysłu, przygotowania, — nie było środków i systemu.

Cobyśmy powiedzieli o teatralnym przedsiębiorcy, któryby się odważył wystawiać utwór sceniczny w najpiękniejszym i najwspanialej uposażonym teatrze, sprowadziwszy artystów pełnych dobrych chęci, może nawet utalentowanych, ale nie mających pojęcia ani o tym utworze, ani o podziale swych ról, pozbawionych reżysera, któryby ich zespolił i personelu pomocniczego, działającego za kulisami i ułatwiającego artystom ich zadanie.

W danym wypadku scena na Algierze nie była całkiem przygotowaną dla przyjęcia polskiego robotnika-aktora. Konsul polski p. Rozé nie mógł się z nim nawet porozumieć, bo zupełnie nie mówi po polsku. Zagłębie węgla, gdzie go skierowano, ziemia, na której go osadzono, były i pozostały mu tajemniczymi i nieprzyjaznymi, bo nie mógł on się wysławiać do otaczających go ludzi w języku, którego nigdy nie słyszał, a o stworzeniu polskiej organizacji, któraby go przyjęła i nim się zajęła, nikt nie pomyślał. Powiedziano mu tylko w pewnym urzędzie w Polsce krótko i wczepowo: zapłać nam tu, bracie, tyle a tyle za twój przewóz do Afryki, a znajdziesz tam raj. Zapłacił, pojechał, a znalazł tam piekło, bo wszystko, co lepsze, było dla tych i tu, jak wszędzie, co umieją walczyć, są przystosowani do środowiska, a dla słabych pozostają udręki.

Klimat, panoramy przyrody zmieniają się, lecz natura ludzka i walka o byt pozostają pod wszelkimi geograficznymi szerokościami i długościami mniej więcej; jednakże, — więc myśleć, że ktoś stworzy dla polskiego emigranta większe wygody, niż te co miał on na rodzinnej ziemi, że ktoś zaopiekuje się nim, kiedy swoi odmówili mu tej opieki, jest conajmniej dziecinadą.

J. de Sant Laurent.

O Pocztę Nr. 3.

W związku z artykułem w Nrze 28 „Słowa Tarnowskiego“, w którym pisaliśmy o konieczności uruchomienia poczty Nr. 3, Krakowska Dyrekcja Poczty i Telegrafów wyjaśnia za naszym pośrednictwem, iż uruchomienie urzędu pocztowego Nr. 3 w Tarnowie uzależnione jest od uzyskania odpowiedniego i należycie do potrzeb urzędu dostosowanego lokalu na pomieszczenie projektowanego urzędu.

W sprawie objęcia lokalu w budynku przy ulicy Bernardyńskiej toczy się obecnie spór sądowy z właścicielem domu. Od wyniku sporu zależy objęcie lokalu i przeprowadzenie gruntownego remontu, a w następstwie uruchomienie urzędu. Z powyższych przyczyn, jak również dla braku innego, wolnego w tej dzielnicy miasta lokalu powstała zwłoka w uruchomieniu projektowanego urzędu pocztowego.

Z dniem 8 sierpnia b. r. został otwarty Sekretariat Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w Tarnowie, przy ul. Panny Marji Nr. 9. Sekretariat otwarty: od 9-11 i od 17-18 we wtorki i piątki od 7-18

Święto Żołnierza Polskiego w 6. dywizji piechoty.

Wśród świąt narodowych w odrodzonej Polsce, dzień 15 sierpnia, dzień święta żołnierza polskiego jest najmłodszym świętem, o ile można użyć tego wyrażenia, a jednocześnie największym świętem całego społeczeństwa polskiego.

Jest to bowiem dzień „Cudu nad Wisłą“, cudu, który się dokonał w oczach nas żyjących, dokonał się zaś dzięki ofiarności i poczuciu obywatelskiemu, dzięki przelanej ofiarnej krwi żołnierza polskiego.

To też nikt w „cywilnej“ społeczności nie odczuwa silnie wielkości tej rocznicy, jak ci, którzy noszą mundur.

Dziwnym zbiegiem okoliczności każdorazowa rocznica „Cudu nad Wisłą“ święcona jest przez wojsko w polu.

Tak jak wtedy, żołnierz polski obchodzi to święto nie w swym garnizonie, lecz na ćwiczeniach, obchodzi je w największym wysiłku, jaki może przeżyć w czasie pokoju, t. j. na ćwiczeniach, na manewrach.

Obchód święta żołnierza w każdej dywizji to egzamin po całorocznej pracy.

Taki egzamin zdawała w dniach 14 bm. 6 dywizja piechoty.

Rywalizowały między sobą 12, 16 i 20 p. p., oraz 6 p. a. p.

Dla Tarnowa zawody te mają szczególniejsze znaczenie, iż 16 p. p. na 25 nagród zdobył 19; zwycięstwo w zawodach sportowych „szesnastki“ jest dowodem olbrzymiej pracy w dziedzinie sportu, jaki instruktorzy i zawodnicy włożyli, jest dowodem poczucia obowiązku i spełnienia go, czemu dał wyraz dow. 16 p. p. pułk. Dragat, podkreślając pracę wszystkich oficerów, a szczególnie kpt. Żybskiego.

W ciągu dnia 14 b. odbywały się zawody, których wyniki podajemy poniżej. Po zawodach odbyło się uroczyste rozdanie nagród, którego dokonał dow. dywizji piechoty gen. Smorawiński, który w krótkich słowach podniósł zasługę wysiłku zawodników, zachęcając ich na przyszłość do dalszej, jeszcze skuteczniejszej pracy.

Dnia 15 b. m. od wczesnego ranka zaczęły się zapełniać błonia Bieleży szarimi mundurami. Wokół ustawionego ołtarza polowego ustawiły się 12 pp., 16 pp., 20 pp. i 6 pap. Od godziny ósmej rano zaczęli napływać zaproszeni przez dowódcę 6 dywizji gen. Smorawińskiego goście, oraz okoliczni mieszkańcy.

Wśród innych przybyli starosta tarnowski p. radca Marossanyi z p. komisarzem Marcem i p. inż. Schwakopem, zast. starosty brzeskiego p. Reindl, ks. infułat Myssor z ks. kanonikiem Lubelskim, proł. Wojciechowski imieniem m. Tarnowa, kom. powiat. P. p. komisarz Drożniński, wiceprezes sądu okręgowego w Tarnowie p. Geisler, insp. Lubowiecki i inni.

Przed godziną 9-tą rano przybył gen. Smorawiński, który dokonał przeglądu ustawionych pułków.

Po podniesieniu przy dźwiękach fanfary i hymnu państwowego chorągwi na maszcie, rozpoczęła się połowa Msza św., którą odprawił ks. mjr. Dr Kruszyński. Podniosłe kazanie okolicznościowe wygłosił ks. kapelan Pinda, poczem rozpoczęła się defilada, którą odebrał gen. Smorawiński w otoczeniu sztabu i reprezentantów władz rządowych, oraz zaproszonych gości.

O godzinie 1 odbył się w dowództwie 16 p. p. wspólny obiad, w czasie którego przemawiali gen. Smorawiński, dow. 16 pp. płk. Dragat, mjr. rez. Muszyński, kpt. rez. Duchiewicz i imieniem m. Tarnowa prof. Wojciechowski.

Popołudniu odbył się festyn i zabawa żołnierska, która przeciągnęła się do późnej nocy.

WYNIKI Z ZAWODÓW SPORTOWYCH 6 dywizji piechoty w dniu 14 sierpnia b. r.

1. Marsz 10 klm. ze strzelaniem na 200 m. 1 miejsce: 16 p. p.; wynik: 32 m. 1/5 s. Nagroda przechodnia: statua bronzowa, 13 zegarków dla całego zespołu.

2 miejsce: 12 p. p.; wynik 40 min. 20 i 1/5 sek., — dyplom.

2. Piłka koszykowa.

1 miejsce: 12 p. p. — 14:9. Nagroda: dla 5 uczestników 5 portfeli i dyplom dla całej drużyny.

3. Zawody strzel. zesp. ofic.

1 miejsce: 16 p. p.; punktów 598. Nagroda przechodnia: puhar, 5 złotych żetonów dla uczestników.

2 miejsce: 12 p. p. — dyplom. 294 pkt.

4. Zawody strzel. zesp. szereg.

1. miejsce: 16 p. p.; 322 pkt. Nagroda przechodnia: zegar, 5 puglaresów dla uczestników.

2 miejsce: 20 p. p.; dyplom. 275 pkt.

5. Zawody strzel. jedn. ofic. 200 mtr.

1 miejsce: por. Obrzut z 16 p. p.; szpicruta, pkt. 72.

2 miejsce: por. Marek z 16 p. p.; aparat elektr. do gotowania.

6. Zawody strzel. jedn. ofic. 300 mtr.

1 miejsce: kpt. Boczek z 12 p. p.; pkt. 300. Nagroda: papierośnica srebrna.

2 miejsce: por. Obrzut z 16 p. p.; pkt. 299. Nagroda: żeton.

7. Zawody strzel. z pistoletów ofic. 20 mtr.

1 miejsce: kpt. Jeż z 16 p. p.; pkt. 88. Nagroda: kompas Besarda.

2 miejsce: kpt. Żybski z 16 p. p.; pkt. 82. Nagroda: dyplom.

8. Zawody strzel. jedn. szereg. na 200 mtr.

1 miejsce: st. sierż. Chlewa z 12 p. p.; pkt. 66. Nagroda: papierośnica alpakowa.

2 miejsce: kprl. Czyż Józef z 20 p. p.; pkt. 63. Nagroda: żeton.

9. Zawody strzel. jedn. szereg. na 300 mtr.

1 miejsce: sierż. Turaj z 16 p. p.; pkt. 355. Nagroda papierośnica srebrna.

2 miejsce: chor. Woźny z 16 p. p.; pkt. 300. Nagroda: aparat elektr. dogotowania.

10. Bieg obsług c. km. 100 mtr. ze strzel.

1 miejsce: 16 p. p.; czas 40.7 sek. Nagroda: 6 zegarków dla całej obsługi.

2 miejsce: 12 p. p.; czas 46 sek. Nagroda: dyplom.

11. Zawody patroli pieszych telef.

1 miejsce: 16 p. p.; czas 9 min. 30 sek. Nagroda: zegar z figurą dla całej patroli, 8 lampek elektr., 8 żeledek i 1 przyborek do radja.

2 miejsce: 12 p. p.; czas 10 min. 25 sek. Nagroda: dyplom dla całej patroli.

12. Zawody plut. pionierów (rzut ziemią).

1 miejsce: szereg Magiera z 12 p. p. czas: 20 min. 18.5 sek. Nagroda: przybory stolarskie.

2 miejsce: szereg. Musiał z 16 p. p.; czas: 21 min. 20.5 sek. Nagroda: dyplom.

Jazda na puchówkach w górę rzeki na dwa basaki, odległość 500 mtr.

1 miejsce: st. szereg. Kumala z 12 p. p. Nagroda: przybory do golenia.

2 miejsce: st. szereg. Lelek z 12 p. p. Nagroda: przybory do golenia.

3 miejsce: szereg. Soja i Musiał z 16 p. p. Nagroda: dyplom.

Przeprawa w pojedynkę wiosłem sterow.

1 miejsce: szereg. Soja z 16 p. p. Nagroda: zegarek.

2 miejsce: st. szereg. Lelek z 12 p. p. Nagroda: scyzoryk.

13. Zawody lekkoatletyczne.

Bieg 100 m. 1 miejsce: sierż. Czerniawski z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. Czas: 12 i 3/5 sek.

2 miejsce: st. szereg. Winsch z 20 p. p. Nagroda: żeton srebrny.

Bieg 800 m. 1 miejsce: szereg. Haupt Gustaw z 16 p. p. Nagroda: żeton złoty. Czas: 2 min. 25 sek.

2 miejsce: kprl. pchor. Kwinta z 12 p. p. Nagroda: żeton srebrny. Czas 2 min. 28 sek.

Bieg 5000 m. 1 miejsce: szereg. Dębiec z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. Czas: 17 min. 35 sek.

2 miejsce: kprl. Masło z 16 p. p. Nagroda: żeton srebrny. Czas: 17 min. 35 i pół sek.

Bieg sztafetowy 4 × 100. 1 miejsce: 16 p. p. Czas: 53 sek. Nagroda: 4 złote żetony.

2 miejsce: 12 p. p. Nagroda: 4 żetony srebrne.

14. Skok o tyczce.

1 miejsce: kprl. pchor. Kwinta z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. Wysokość 2 mtr. 30 cm.

Skok w wyż.

1 miejsce: szereg. Węgliński z 16 p. p. Nagroda: żeton złoty. Wysokość: 1 mtr. 50 cm.

Skok w dal.

1 miejsce: sierż. Czerniawski z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. Długość: 5 mtr. 65 cm.

Pchnięcie kulą.

1 miejsce: szereg. Klich z 16 p. p. Nagroda: żeton błoty. 9 mtr. 6 cm.

Rzut dyskiem.

1 miejsce: plut. Raszek z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. 27 mtr. 17 cm.

Rzut oszczepem.

1 miejsce: plut. Raszek z 12 p. p. Nagroda: żeton złoty. 38 mtr. 25 cm.

Trójbój artyleryjski.

1 miejsce: 3 baterja 6 p. a. p. Nagroda: 2 portfele, 6 puglaresów i 6 scyzoryków.

Bieg myśliwski podoficerów.

1 miejsce: plut. Ryczek. Nagroda: papierośnica.

2 miejsce: ogn. Ficek. Nagroda: scyzoryk.

Bieg myśliwski oficerów.

1 miejsce: por. Dębski. Nagroda: żeton srebrny.

Konkurs hippiczny oficerów.

1 miejsce: por. Turaszwilli. Nagroda: zegarek srebrny.

2 miejsce: por. Kałuziński. Nagroda: żeton srebrny.

3 miejsce: por. Sławikowski. Nagroda: żeton srebrny.

Do ufundowania dla zawodników nagród przyczynili się:

Bank Polski Kraków, Bank Polski Tarnów, Ilustr. Kurjer Codzienny, Inż. Pindelski Wadowice, Huta żelazna Kraków, Kasa Oszczędności m. Tarnowa, Bank Hipoteczny Kraków, Komitet W. F. i P. W. Chrzanów, Kasa Zaliczkowa Chrzanów, Krakowski Klub Automobilistów, Rada powiatowa Dąbrowa, Magistrat miasta Tarnowa, Gmina miasta Chrzanowa, Fabryka cykorji „Franka“, Krakowski i Chrzanowski Związek Ziemi, Starosta Brzeski, Magistrat m. Myślenice, Powiatowa Kasa Oszczędności Brzesko.

Nadto datki w naturze złożyli:

Fabryka likierów Eroen Lucas Bols Klasno, Krakowski Klub Automobilowy, Browar bar. Jana Götza Okocimskiego, Jubiler Goldwasser.

Z Komitetu gen. Bema.

Jak ostatnio doniósł komunikat komitetu, do Aleppo wyjeżdża delegacja po zwłoki Bohatera.

W związku z pobytem jej tamże, komitet ma zamiar umieścić na domu, w którym mieszkał gen. Bem tablicę ze stosownym napisem. Ministerstwo Spraw Zagranicznych poleciło generalnemu konsulatu w Jerozolimie rozpocząć poszukiwania w Aleppo i po ustaleniu domu, w którym generał mieszkał, podjęte będą dalsze kroki.

Z zapisków, jakie się dotąd dochowały, istnieje list majora Tabaczyńskiego, adjutanta ówczesnego gen. Bema do rodziny Bohatera, który tak o tem w nim pisze: „Feldmarszałek z nudów zaczął reštaurować dom, w którym mieszkał, przybudował kilka pokoi, — dom ten należy do moskeji (kościół turecki), który kosztu mu nie zwróci...“

Z tego wynika, że dom ten należy do gminy wyznaniowej mahometańskiej, może przytyka nawet do samego meczetu, a w nim znajduje historyczna przybu-

dówka, wystawiona przez gen. Bema. Podjęte poszukiwania rzecz tę wyjaśnia.

Z wydawnictw komitet wyda w niedługim czasie broszurę profes. Adorjana Divekyego p. t. „Bem a Petőfi“, bogato ilustrowaną, nadto serię kartek zabytków Tarnowa, pendzla p. Jadwigi Tetmajer.

Zebranie BBWR. w Lisiej Górze.

Dnia 5 sierpnia br. odbyło się w naszej gminie wielkie zebranie zwolenników BBWR. Przybyło przeszło 300 osób, nie tylko z Lisiej Góry, lecz także z okolicznych wsi.

Przewodniczącym zebrania wybrano p. Szatkę, naczelnika gminy Lisia Góra. Obrady zajął przewodniczący, potem zaś udzielił głosu posłowi Jaroszowi.

Posel Jarosz w przystępny i rzeczowy sposób przedstawił zebranym dzieje państwa od r. 1918, zobrazował prawa i obowiązki każdego obywatela, a następnie omówił powstanie klubu BBWR. i jego pracę w sejmie i dążności na przyszłość.

Zebrani wysłuchali wywodów posła z wielkiem zainteresowaniem, poczem rozwinęła się dyskusja, w czasie której często zabierał głos poseł Jarosz.

Następnie bardzo zajmujący referat rolniczy wygłosił p. Marszałkowicz, którego zebrani wysłuchali z bardzo wielkiem zainteresowaniem.

Zebrani uchwalili następujące rezolucje:

1) Zebrani wyrażają hołd Prezyd. Mościckiemu, Marszałkowi Piłsudskiemu najwyższe uznanie za jego prace nad budową potęgi naszego państwa i proszą, by dokonał naprawy konstytucji przez zwiększenie władzy głowy państwa i ukrócenie partyjnictwa.

2) Zebrani proszą, by rząd zbadał sprawę monopolu zapalczanego i ukarał winnych.

3) Zebrani proszą rząd, by obniżył odsetkową stopę asekuracyjną, przeprowadził rewizję podatku drogowego i skomasał wszystkie podatki w jeden.

4) Zebrani proszą posłów z BBWR., by spowodowali przyspieszenie udzielenia gminie Lisia Góra pożyczki na meliorację.

Zebrani przy końcu zebrania podziękowali posłowi Jaroszowi i p. Marszałkowiczowi za przybycie i prosili nadal o pamięć.

Wreszcie zebrani wnosili huczne okrzyki na cześć p. Prez. Rzpl. i Marszałka Piłsudskiego.

Tadeusz Biedroń.

Wrażenia z wycieczki do Pienin

„Piękna nasza Polska cała“.
Wincenty Pol.

W jeden z najpiękniejszych zakątków Polski urządziło „Ognisko“ naucz. w Tuchowie pod przewodnictwem doświadczonego taternika Bogusława Sadowskiego wycieczkę. Uczestników i uczestniczek było 20, z tych jedna z najdalej wysuniętych Kresów wschodnich, bo z powiatu włożyńskiego, druga z Pomorza, a inne ze Śląska.

Droga prowadząca z Rybia do Szczawnicy przez Perehyby należy do najpiękniejszych. Rozległy widok rozciąga się na dolinę Dunajca i siniejące w dali góry. Schodząc z Perehyb widzi się panoramę niebotycznych Tatr w całym przepychu barw, poczynając od błękitu, różu, aż do ciemnego fioleto. Majestat, siła i słodycz piękna bije od tych skał. Pod wieczór cały krajobraz pławi się w królewskim złocie zachodzącego słońca.

Gdy już dobrze szarzało, uderzył nas oryginalny widok cerkwi w Szlachtowej. Białosc i kopulastosc swiatyni jaskrawo odbijały od amarantowego tła nieba i tajemniczej zieleni lasów smrekowych. Wioska ruska robiła przykre wrażenie: bez ogródków z malwami, bez sadów, nie harmonizowała z ogólnym typem wsi góralskiej tej okolicy.

Ponieważ uczestnicy wycieczki byli pomęczeni nie tyle ilością przebytych kilometrów, ile raczej upałem, przeto nasz

Nadzwyczajne posiedzenie Rady m. Tarnowa.

Dnia 9 b. m. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady m. Tarnowa, zwołane celem załatwienia pilnych spraw, związanych z gospodarką miejską.

Zebraniu przewodniczył burmistrz p. Dr Kryplewski, który przerwał ad hoc swój urlop.

Na posiedzenie Rady przybył p. starosta Marossanyi, którego powitał w imieniu miasta i magistratu burmistrz p. Dr Kryplewski, polecając jego opiece miasto, zapewniając przytem, że i obywatele Tarnowa ceniąc jego osobiste zalety charakteru, odnoszą się doń z największym zaufaniem.

P. starosta Marossanyi w serdecznych słowach podziękował za życzliwość, wspominając, że z Tarnowem łączy go ścisłe węzły przyjaźni, gdyż tu spędził swe młodzieńcze lata przed studjami uniwersyteckimi. Następnie zwrócił się do radnych miasta, aby użyżali mu swej pomocy w trudnych obowiązkach, jakim jest kierownictwo powiatu.

Przed rozpatrywaniem spraw bieżących, p. burmistrz Dr Kryplewski wygłosił krótkie przemówienie, poświęcone działalności ś. p. radcy Gutowskiego, którego obecni wysłuchali jak i poprzednich stojąco.

Następnie p. inżynier Studnicki zreferował sprawę przetargu na budowę rzeźni, którą oddano firmie inż. Okoń i Ska, jakkolwiek oferta była wyższą od oferty krakowskiej firmy „Spójnia“ o przeszło 30 tysięcy. W tym wypadku przeważało zdanie referenta, iż należy oddać budowę firmom miejscowym.

Zkolei przystąpiono do sprawy doprowadzenia rur wodociagowych do stawu, okalającego mauzoleum gen. Bema. Sprawę powyższą załatwiono pomyślnie, uchwalając wykonanie tych robót kosztem 10 tysięcy złotych.

Dziwnem się nam jednak wydaje, czemu sprawę nawodnienia stawu połączono ze sprawą wysłania dwu delegatów do Aleppo (co radni uchwalili).

Jest to chyba rozmyślnie przez pewne jednostki wprowadzenie w błąd opinii publicznej, gdyż delegatów nie wysłał miasto Tarnów, tylko komitet sprowadzenia zwłok Bema, zaś jeden z członków komitetu, p. prof. Wojciechowski, będzie reprezentował miasto.

Ktoś, kto czytał, czy słyszał o wysłaniu 5 delegatów, jak uchwalił niedawno komitet, musi być zdziwiony, myśląc, iż widocznie magistrat Tarnowa zmienił de-

cyzję i zamiast pięciu delegatów wysłał dwóch.

Niejednokrotnie przyznawaliśmy na łamach „Słowa Tarnowskiego“, iż miasto ponosi duży wydatek, związany ze sprowadzeniem prochów gen. Bema, niemniej jednak przyznać muszą niektórzy panowie radni, niechętni temu, że miasto zyskuje artystyczny nabytek w postaci mauzoleum i pamiątkę w postaci prochów gen. Bema, o który to zaszczyt pretendowały nawet Kraków i Warszawa.

Czyż więc przez tę nieścisłość nie wychodzi na wierzch mocno jeszcze zakorzeniony w Tarnowie partykularyzm, jeśli już nie osobiste animozje na temat: „ten pojedzie? a dlaczego nie ja?“

Bieg okrężny kolarski o mistrzostwo miasta Tarnowa.

Z wielkiem uznaniem podnieść należy fakt, iż miasto nasze — dotychczas śpiące w dziedzinie sportu — otrzymało imprezę sportową, stawiającą je na równi z wielkimi ośrodkami sportu w naszym kraju. Mianowicie Ż. T. G. S. „Samson“ i K. K. S. „Metal“ w Tarnowie urządzają wspólnie dnia 2 września b. r. za zgodą Wojewódzkiej Komisji Tow. Kolarskich w Krakowie „I. Doroczny Okrężny Bieg Kolarski o mistrzostwo m. Tarnowa“. Trasa biegu o charakterze górskim prowadzi z Tarnowa przez Tuchów—Gromnik—Zakliczyn—Melsztyn z powrotem do Tarnowa i tworzy przestrzeń 72.2 km. Start odbędzie się o godz. 7 rano, na 2 klm. przy ul. Krakowskiej obok boiska K. K. S. „Metal“, zaś przyjazd zawodników koło godziny 10 na to samo miejsce.

Bieg ten żąda od zawodnika prócz przygotowania technicznego także odpowiedniego wyzyskania posiadanego zasobu sił fizycznych, przez co postawionym zostaje w rzędzie poważnych biegów kolarskich w kraju.

Zarząd „Samsona“ ufundował dla zwycięzcy srebrny puchar wędrowny, komitet biegu wyznaczył dla pierwszych dziesięciu cenne żetony pamiątkowe, zaś firmy tarnowskie obiecały cenne nagrody.

Zgłoszenia do biegu napływają bardzo licznie i spodziewać się należy na starcie pierwszorzędnych kolarzy szosowych, co da naszej publiczności dużo emocji sportowych. Wszelkich informacji w związku z biegiem udziela A. Feldbaum, Tarnów, ul. Krakowska 6., tel. 112.

Unieważniam zgubioną kartę wojskową, wydaną przez PKU. Tarnów. Karol Banek.

Rozwój komunikacji autobusowej w Tarnowie.

Ruch autobusowy na liniach z naszego miasta wychodzących, zapoczątkowany trzy lata temu, a rozwinięty znakomicie zeszłego roku, zaczyna się po pierwszym okresie fluktuacyjnym dodatnio ustalać, normować.

Tabor licznych wozów (około 23), po nader rozgałęzionej sieci krążących, znacznie lepiej się przedstawia, niż zeszłego roku. Kursują już o wiele wytrzymalsze wozy, co jest następstwem ustawicznej walki konkurencyjnej, słabsze wozy zjadające; — ponadto daje się zauważyć o wiele starszy wygląd, tak zewnętrzny, jak i wewnętrzny autobusów, co jest zapewne następstwem sprawniejszej kontroli sanitarnej.

Przedsiębiorcy po zeszłorocznych próbach eksploatacji najrozmaitszych linii, po próbach kilkodniowych lub kilkotygodniowych jazd, — zrozumieli, z którymi okolicznymi miastami i miasteczkami komunikacja jest naprawdę potrzebna i opłacić się może. Ma to tę dobrą stronę dla podróżującej publiczności, że komunikacja na poszczególnych liniach nie ulega niepożądanym zmianom, jak uprzednio.

Z poniżej wymienionego tegorocznego spisu tarnowskiej sieci autobusowej łatwo wywnioskować możemy, że przede wszystkim północna i wschodnia od Tarnowa połącz kraju jest gęsto siecią autobusową pokryta, — czego przyczyną jest silny wpływ gospodarczy Krakowa od zachodniej strony.

Tylko bowiem do Brzeska dochodzą tarnowskie autobusy, t. j. na przestrzeń około 30 km., podczas gdy w kierunku południowo-wschodnim jedna najdłuższa trasa (Tarnów—Lisko) wynosi aż 140 km.

Na zachód kierują się autobusy gościńcem do Wojniczka biegnącym. Kursuje tutaj aż 8 wozów (prawie wszystkie wozy na liniach tutejszych chodzą codziennie z wyjątkiem sobót, główny bowiem materiał pasażerski stanowią kupcy-żydzi), poczem w Wojniczu dwa skrecają na południe do Zakliczyna, jeden na północ przez Bogumiłowice—Radłów—Wietrzychowice do Dębina, oraz dwa do Brzeska, skąd jeden ku północy do Zaborowa się kieruje.

Północną stronę obsługują wozy na trzech szosach krążące. Dwa chodzą na linię Tarnów—Żabno, — szereg wsi nad Dunajcem, — Borusowa nad Wisłą. Gościńcem dąbrowskim jeżdżą cztery wozy, z tych jeden w Lisiej Górze skreca do Radomyśla Wielkiego, a trzy idą do Dąbrowy, z których jeden tylko dosięga do Szczucina.

Wskutek węzowych zakrętów Dunajca miało się wrażenie, że lada chwila łódka rozbije się o skałę...

Późno wieczorem, wśród śpiewów, pokrzepieni wrażeniami, upojeni pięknem Pienin, wróciliśmy do Szczawnicy. Górale tutejsi są bardzo grzeczni, gościnni i serdeczni, — odmienny typ od zakopiańskiego.

Spotyka się nierzadko piękną twarz górala i góralki, ubranych w stroje ludowe, zwłaszcza kamizelę zachwycającą misternym rysunkiem, doбором barw i precyzyjnym wykonaniem. Dowiedziałem się, co mnie niezmiernie zdziwiło, że robi to męska ręka krawca.

Sama Szczawnica jako zdrojowisko bardzo ładnie położona, ma wprawdzie park starannie utrzymany, drogi skrzypiane, ale daleko jej jeszcze do zagranicznych jak i innym naszym zdrojowiskom w Polsce. Widocznie Polacy nie umieją wyzyskać własnych skarbów. Zjawisko to można wytłumaczyć wieloletnią niewolą.

Ze Szczawnicy wróciliśmy autem do Starego Sącza wzdłuż Dunajca. Z pieśnią „Góralu, czy ci nie żal“... pożegnaliśmy góry, a wrażenia odniesione z wycieczki pozostaną jasną chwilą w codziennej, żmudnej pracy nauczycielskiej, bo tym właśnie, którzy ekspansują ze swych umysłów i serc, należy się przede wszystkim zaczerpnąć świeżych wrażeń i wia- domości.

Ale i innym radziłabym pospieszyć w te cudne strony, które są prawdziwą perłą krajobrazów Polski. Marta Grabowiecka.

chowali się prowokacyjnie w stosunku do Polaków. Widocznie piękno przyrody nie uszlachetnia naszych „braci Słowian“...

Druga część wycieczkowców poszła przez Górę Zamkową na Trzy Korony. Na Górze Zamkowej, w brzozyowym domku, mieszka pustelnik, nie średniowieczny, ale nowoczesny, mający sitko do herbaty, którą wyśmienicie przyrządza. W każdym jednak razie życie na takim odludziu jest już wyrzeczeniem się „uciech tego świata“, a temsamem jest ascezą w dzisiejszym pojęciu. Mimowoli zaduma się turysta: Czy też „zawiedziona miłość“ nie skierowała kroków urodziwego pustelnika

Nie brak także historycznych reminiscencji: na miejscu, gdzie w zamierzonych czasach naszych dziejów stał zamek błog. Kingi, jest dzwonek.

Z Góry Zamkowej udała się wycieczka na Trzy Korony, skąd rozciągał się wspaniały widok o bardzo szerokim horyzoncie: Tatry, „zamrożone w swoim biegu“, robiły wrażenie arki Noego w morzu falujących gór niebieskich i wzgórz zielonych.

Gdzieś bardzo nisko biał się „Czerwony Klasztor“, wyglądający jak domek z kart lub z kostek Richtera, stawiany ręką dziecka.

W dali majaczyły Niedzica i Czorsztyn, z ruinami zamku.

Nastąpiła może najwięcej malownicza i interesująca część wycieczki: powrót łódkami po Dunajcu. Istna bajka! Zielona woda, wijąca się jak wstęga pośród prostopadłych skał, porośniętych stożkami

Najintensywniej eksploatowana jest szosa pilżeńska. W kierunku tym jeździ stale ośm wozów, poczem w Pilźnie zmieniają one kierunek, jadąc już to ku północnemu lub południowemu wschodowi.

Dwa autobusy jadą przez Dębicę do Mielca, a jeden z nich ostatecznie aż do Tarnobrzega (odległość z Tarnowa 107 kilometrów).

Wóz na ostatniej linii chodzący, rejestrowany jest w województwie warszawskim i utrzymywany przez właściciela, który tu stamtąd zjechał, — co świadczy o przedsiębiorczości ludzi w eksploatacji tego nowego środka komunikacyjnego, który coraz to powszechniej się zjawiać zaczyna.

Z Pilzna pięć autobusów jeździ tego roku ku południowi do Brzostka, z którego jeden zdąża przez Frysztak do Strzyżowa, cztery zaś bieżą do Jasła. Stąd jeden na zachód przez Biecz do Gorlic, a dwa do Krosna, skąd jeden wóz, najpojemniejszy, o 34 miejscach, skierowuje się przez Rymanów, Sanok, — w Lisku po 140 km. drogi kurs swój znajdując.

Najciekawszym zjawiskiem jest to przedłużanie się linii autobusowej ku wschodowi (przedłużanie w stosunku do zeszłego roku z Mielca do Tarnobrzega i z Krosna do Liska), co świadczy o silnie promieniującym wpływie gospodarczym Tarnowa ku wschodowi, — daleko poza granice województwa krakowskiego.

Odpowiednie czynniki winny to wyzyskać, — przede wszystkim ustalić i uporządkować sieć autobusową. W Krakowie uczynił to Polski Związek Turystyczny, w którego rękach ten poważny czynnik komunikacyjny racjonalnie się rozwija. U nas zaś autobusy jeszcze odchodzą dopiero wówczas, jak podróżni się zjeżdżają, — często zaś jadą przeładowane.

Ujemnych stron niescentralizowania sieci w jednym ręku dałoby się więcej wymienić. Dodajemy, że centralizacja taka nie tylko ma miejsce w Krakowie, lecz w całej wschodniej Europie, a w Tarnowie winna ona wnet nastąpić. Może uczyni to magistrat, posiadając gotowy wzór w Krakowie i chociaż wiele innych ważnych spraw ma obecnie do przeprowadzenia?

Z Tuchowa.

Z Tuchowa donoszą nam:

Dnia 23 lipca w godzinach przedpoł. na przechodzącą spokojnie rynkiem p. M. napadła żona niedoszłego pośła z listy Piasta, Stanisława Kowalikowa, znieważając p. M. czynnie. Nie przyzwyczajona do podobnych ekscesów politycznych p. M., na pół przytomna ze wstydu, zalana krwią, postawiła niesioną lampę na ulicy, zasłaniając się rękami przed uderzeniami rozwydrzonej partyjniczki. Kowalikowa skorzystała z niefachowości w tej dziedzinie p. M. i kopiąc nogami przewróciła ją na ziemię, drąc suknię i wydzierając włosy.

Tarżającym się po ulicy, „jak je Bóg stworzył“, przypatrywał się tłum wyrostków, co prawdopodobnie do moralności nie należy.

Ale czy ta pani wie, co to jest? Może się to kupuje?

Zaznaczyć należy, że p. Witos jest stałym gościem u St. Kowalików, filarów Piasta w Tuchowszczyźnie.

Wypadek powyższy charakteryzuje dobitnie, jakiego rodzaju ludźmi otacza się Witos i w jakich domach czuje się jak u siebie, co więcej, świadczy o żywej reklamie obecnego „Piasta“.

* * *

Oburzenie całego kupiectwa w Tuchowie wywołał fakt udzielenia zezwolenia niejakiemu Izaakowi Elbingerowi na sprzedaż wyrobów cukierniczych w święta i poza godzinami handlowymi, mimo iż nie posiada on specjalnego lokalu na to.

Sprzedaż tą prowadzi on w sklepie kornym, do niego należącym, skutkiem czego wszelka kontrola jest uniemożliwiona i daje możność przemykania sprzedaży innych towarów w godzinach niedozwolonych.

Charakterystyczną rzeczą jest, że p. Elbinger otrzymał to zezwolenie bez opinii gminy.

W sprawie tej wniesiony został protest przez kupców tuchowskich, oraz urząd parafialny. Może kompetentne władze zainteresują się tą sprawą i położą kres tej anomalii.

Co słysząc w Grybowie.

W Grybowie obchodzono uroczystość 14-tą rocznicę wymarszu „kompanii kadrowej“.

Komitet Opieki Społecznej urządził dnia 14 b. m. w sali Sokoła uroczysty wieczorek na którego program złożyły się: słowo wstępne, wygłoszone przez prof. Pałkę i produkcje muzyczne, które wykonane zostały z prawdziwym artystyzmem.

Zaznaczyć należy, że społeczeństwo grybowskie wzięło bardzo słaby udział w wieczorku. Fakt ten świadczy, że wielkie rocznice są Grybowianom nieznane, udziału bowiem nie wzięli nawet reprezentanci miasta i są dla nich „terra incognita“.

Nie tak bywało za austriackich czasów,

gdy panowie radni stawiali na baczność przy dźwiękach Boże wspieraj!

Może jednak niedługo Grybów odmłodzi, a mamuty polityczne, śpiące przy bombach piwa i radzące o „wielkiej polityce“, zastąpią młodzi ludzie, wnoszący nowe życie i energię.

Kruk.

Kronika.

Posiedzenia Rady powiatowej. Dnia 22 sierpnia br. odbędzie się o godz. 11 rano posiedzenie Rady powiatowej z następującym porządkiem dziennym:

1) Odczytanie protokołów z ostatnich dwóch posiedzeń Rady przyboznej.

2) Sprawy gospodarcze powiatu (wybór Komisji rolnej, drogowej i administracyjnej i mianowanie delegatów drogowych).

3) Sprawa udzielania gwarancji dla rzeźni w Dębicy.

4) Sprawy personalne urzędników Wydziału powiatowego (rozstrzygnięcie konkursu na posadę sekretarza powiatowego i lekarza okręgowego) i t. d.

Tarnowskiej komisji sanitarnej pod uwagę. Usprawnione czyszczenie miasta nie przywiązuje, jak się zdaje, większej uwagi posłom dorożek w mieście, co jednak jest koniecznością szczególnie w czasie upałów i na jezdniach brukowanych. Publiczność z przykrością musi przechodzić w okresie dni upalnych obok tych postojów (np. przed hotelem Bristol), — a już pomijając niezbyt miłą dla nosa niespodziankę, nie przyczynia się to wcale do podniesienia zdrowotności miasta.

Jak inne miasta w takich wypadkach sobie radzą, wystarczy wskazać na przykład Krakowa, gdzie w dni gorące miejsca postojów dorożek są wapnem polewane.

Do sprawy czystości miasta jeszcze powrócimy.

„Tego jeszcze nie było“. Dobry tytuł wybrał zespół krakowski, pod kierownictwem p. Gołębiowskiego, dla swej rewijetki, granej w dniu 12-go sierpnia b. r. gdyż istotnie w okresie wakacyjnym, w powodzi rozmaitych imprez artystycznych o bardzo miernej lub żadnej wartości, przyniósł zespół krakowski prawdziwą niespodziankę mieszkańcom Tarnowa.

Program dobrze dobrany i poza drob-

nemi usterkami wykonany artystycznie, nie zrobił zawodu słuchaczom.

Zasługa to w pierwszym rzędzie p. Gołębiowskiego i p. Szewczyńskiej, których szczery, nieklamany humor udzielił się widzowi.

Udatnemi też były produkcje p. Rodo, zaś p. Purchla śpiewał dobrze, jakkolwiek mielibyśmy pewne zastrzeżenia co do repertuaru. P. Purchla powinien też koniecznie pozbyć się sztywności dotychczasowej, co razi widza, który nie tylko słucha, ale i patrzy.

Zespół ten liczyć może zawsze na pełne powodzenie w Tarnowie, o ile jeszcze program urozmaiconym będzie produkcjami tanecznymi, czy też w świetnym wykonaniu p. Gołębiowskiego satyrą aktualną i lokalną.

Część publiczności tarnowskiej, jak słusznie określiła p. Szewczyńska, „sfery wyższe“, otrzymała doskonałą lekcję dobrego wychowania, czego istotnie bardzo często brak daje się odczuć w Tarnowie, który jednak ma pretensję do tak zwanego dobrego tonu.

Zarząd Sokoła ze swej strony mógłby sprawy administracyjne tak załatwiać z każdorazowym zespołem, aby ze względu na publiczność sala była otwarta chociażby na kwadrans przed rozpoczęciem spektaklu, nie zaś jak to miało miejsce ostatnio, 20 minut po oznaczonej na afiszach godzinie.

CUKIERNIA Skolimowskiego TARNÓW.

Browar R. X. Sanguszki

poleca swoje wyroby:

Zdrój tarnowski
Piwo bawarskie
Porter

W Świerczkowie u wylotu ul. Prezydenta Mościckiego

obok I-go transformatora elektr. otwartą została

**Sprzedaż wędlin, pieczywa
oraz wyrab mięsa.**

Pod kierownictwem W. P. Gutowskiej otworzoną również została

doborowa kuchnia z wyszynkiem piwa.

Ceny umiarkowane.

Jan Pikul.

**Biuro architektoniczne i budowlane
Inż. Edwarda Okonia
architekty w Tarnowie**

ul. Przecz. Chyszowska 9. I piętro
wykonuje

plany, kosztorysy, oszacowania domów mieszkalnych i zabudowań gospodarczych.

Budowy oraz nadbudowy domów wykonuje się na bardzo dogodnych warunkach zapłaty.

**Wino węgierskie,
francuskie, reńskie.
Wódkę i likiery**

w przednich gatunkach po cenach przystępnych poleca

Juljusz Silbiger i Syn Plac Katedralny.

Światowej sławy system budowy domów stalowych firmy Böhler, stosowany we wszystkich państwach europejskich, a także w Ameryce i Australii.

Budynki systemem tym wykonane, są długotrwałe, wybitnie izolowane tak przed zimnem, jak przed gorącem, całkowicie ogniotrwałe i gromochronne, wytrzymałe na trzęsienie ziemi, wybitnie nadające się na wille, domy miejskie i wiejskie, obiekty fabryczne i użyteczne.

Domy te są o 40% tańsze od murowanych, a czas ich wykonania (aż do stanu zamieszkania) nie przekracza 6-8 tygodni.

Zastępstwo budowy „domów stalowych na powiat tarnowski, dąbrowski i pilżeński objęło biuro architektoniczno-budowlane

Inż. Jana Müllera.

w TARNOWIE, ul. Nowy Świat, Nr. 156.

PRENUMERATA WYNOSI: Miesięcznie z przesyłką pocztową 1 zł. kwartalnie 2.50 zł., półrocznie 5 zł., rocznie 10 zł.

CENY OGŁOSZEŃ: 1/32 str. 6 zł., 1/16 str. 12 zł., 1/8 str. 25 zł., 1/4 str. 50 zł., 1/2 str. 100 zł., 1/1 str. 200 zł.

Zastrzeżenie miejsca 50% drożej. — Drobne ogłoszenia za słowo 25 groszy. — Dla poszukujących posad 50% niżżej.